

5.9 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis se zabývá studiem minulosti, historií lidstva a událostmi, které ovlivnily vývoj společnosti. Dějepis je zasazen do širšího kontextu humanitních věd a umožňuje žákům porozumět historickým událostem a jejich společenským, politickým, ekonomickým a kulturním souvislostem. Žáci se učí pracovat s časovou osou a chronologicky řadit události. Prostor je věnován rovněž práci se zdroji a prameny (historické dokumenty, mapy, obrazový materiál, archeologické nálezy apod.). Zvolená témata pokrývají jak středoevropský prostor, tak historické regiony po celém světě. Vyučovací předmět Dějepis připravuje žáky na aktivní účast ve společnosti. Studium dějin jim poskytuje základní povědomí o událostech a procesech, které formovaly svět, v němž žijí. Žáci získají schopnost vnímat současná společenská témata a události v kontextu historického vývoje. Dějepis klade důraz na aktivní zapojení studentů, podporuje jejich zájem o minulost, přispívá k rozvoji celkového historického povědomí a analytického myšlení a rozvíjí dovednosti potřebné pro další studium a život v dospělosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Dějepis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s časovou dotací 2 hodiny týdně.
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že vedeme žáky k vyhledávání, vyhodnocování a využívání relevantních informací z různých zdrojů (knihy, internet, muzea, archivy apod). Žáci informace kriticky posuzují a rozlišují mezi faktickými informacemi a interpretacemi. Analyzují historické události, určí klíčové prvky, hlavní body a vztahy mezi událostmi, spojují historické události s jejich sociálním, politickým,

Název předmětu	Dějepis
	<p>ekonomickým a kulturním kontextem. Hodnotí různé perspektivy a interpretace a formulují vlastní informované stanovisko.</p> <p>Kompetence k řešení problémů: Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že předkládáme žákům k analýze složité historické situace, události a problémy. Žáci je rozkládají na jednotlivé prvky a hledají vztahy mezi nimi. Aplikují logické postupy a argumenty pro nalezení řešení. Vedeme žáky k práci s historickými prameny (historické dokumenty, deníky, dopisy, fotografie, mapy, historické artefakty apod.) a k jejich využívání pro analýzu a řešení historických problémů. Žáci jsou schopni reflektovat a hodnotit vlastní postup při hledání řešení, zhodnotit použitou strategii a případně změnit přístup k řešení problému. Podporujeme žáky při hledání originálních a alternativních řešení.</p> <p>Kompetence komunikativní: Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že učíme žáky jasně, srozumitelně a přesvědčivě vyjadřovat myšlenky a názory v souvislosti s historickými událostmi a tématy. Žáci správně používají historické pojmy a vysvětlují souvislosti a důsledky. Poznatky a argumenty prezentují ústně i písemně a vytvářejí strukturované prezentace o historických událostech, osobnostech či tématech. Aktivně se zapojují do diskuze se spolužáky, přičemž naslouchají ostatním, kladou relevantní otázky, reagují na příspěvky druhých a přispívají k vytvoření prostředí, v němž se všichni cítí respektováni.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že vedeme žáky ke komunikaci a spolupráci při společném poznávání historie, při skupinových projektech nebo prezentacích. Žáci jsou schopni rozdělit si úkoly, efektivně komunikovat v rámci skupiny, respektovat různé názory a hledat kompromisní a konstruktivní řešení historických problémů a otázek.</p> <p>Kompetence občanské: Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že vedeme žáky k porozumění základním principům demokracie. Žáci chápou význam pojmů jako svoboda projevu, rovnost nebo občanská práva. Oceňují základní lidská práva a hodnoty, respektují rozmanitost názorů, kultur a identit, chápou globální souvislosti a rozumí vztahům mezi různými zeměmi a kulturami. Přemýšlejí o problémech ve společnosti a hledají způsoby, jak se aktivně zapojit do jejich řešení. Přijímají odpovědnost za své činy a rozhodnutí ve vztahu k ostatním členům společnosti. Oceňují historickou paměť a kolektivní identitu vlastního národa nebo komunity.</p> <p>Kompetence digitální:</p>

Název předmětu	Dějepis
	Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Dějepis tím, že vedeme žáky k vyhledávání informací z on-line zdrojů, digitálních knihoven a archivů. Žáci jsou schopni pomocí digitálních nástrojů a softwaru analyzovat, interpretovat a vizualizovat digitální data související s historickými událostmi. Pro sdílení informací a pracovních materiálů efektivně využívají digitálních nástrojů a platforem. Chápu základní principy kybernetické bezpečnosti, ochrany soukromí a respektování autorských práv v digitálním prostředí. Jsou seznámeni s etickými zásadami ohledně digitálního obsahu a chování on-line.

Dějepis	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Tematický celek - Moderní doba		
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	vysvětlí principy fungování demokratických systémů a diskutuje o jejich kladech i záporech	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	vysvětlí principy fungování totalitních systémů a uvede konkrétní příklady v minulosti či v současnosti, vysvětlí přímou souvislost mezi velkou hospodářskou krizí a nástupem totalitních režimů a objasní důsledky jejich existence	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, velká hospodářská krize, totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus) a důsledky pro Československo a svět
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	rozumí pojmům rasismus, xenofobie, antisemitismus, nacionalismus, extremismus, vysvětlí, v čem spočívá nebezpečnost jejich myšlenek a nepřijatelnost z hlediska lidských práv a uvede konkrétní příklady z dějin	rasismus, xenofobie, antisemitismus (Dreyfusova aféra, hilsneriáda), nacionalismus, extremismus
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	v základních rysech charakterizuje meziválečné Československo a zařadí jej do evropského i světového kontextu, uvede nejvýznamnější osobnosti meziválečných československých dějin	vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy

Dějepis	9. ročník	
Tematický celek - Rozdělený a integrující se svět		
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	vysvětlí pojmy bipolární svět, supervelmoci, železná opona, studená válka, zařadí nejvýznamnější evropské a světové země do jednoho z obou bloků, uvede příklady střetávání	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a kulturní soupeření, vnitřní situace v zemích východního bloku
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	objasní příčiny euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce, uvede konkrétní příklady	OSN, NATO, EHS, ES, EU
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	objasní rozpad koloniálního systému a dekolonizaci, vysvětlí pojmy rozvojová země, země třetího světa, země jihu, uvede konkrétní příklady zemí a problémů, se kterými se rozvojové země potýkají	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	vysvětlí rozpad bipolárního systému, objasní příčiny a uvede příklady ozbrojených konfliktů po konci studené války, charakterizuje globalizaci	rozpad bipolárního systému, rozpad SSSR, sametová revoluce, vznik České republiky, válka v bývalé Jugoslávii, terorismus, chudoba, environmentální problémy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
skupinový projekt Koncentrační a vyhlazovací tábory		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
lidská práva v dějinách, nejdůležitější dokumenty, Deklarace práv člověka a občana, Všeobecná deklarace lidských práv, Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráce v Evropě, Charta 77		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie vs. totalitní režimy (komunismus, fašismus, nacismus)		

Dějepis	9. ročník	
Robert Schuman, průkopník evropské integrace, Den Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rasistické teorie nacistického Německa, nacismus a neonacismus		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
nesnášenlivost, xenofobie a diskriminace v dějinách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
historické okamžiky ve fotografii		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
televizní vysílání v období normalizace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
práce s dobovým tiskem (noviny, karikatury, vtipy)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		

